# SUUNISED

## EUROOPA KESKPANGA SUUNIS (EL) 2023/831,

## 16. detsember 2022,

## millega muudetakse suunist (EL) 2015/510 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamise kohta *(EKP/2022/48)*

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõike 2 esimest taanet,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikli 3.1 esimest taanet, artikleid 9.2, 12.1, 14.3 ja 18.2 ning artikli 20 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Ühtse rahapoliitika saavutamiseks tuleb määratleda eurosüsteemi kasutuses olevad vahendid, instrumendid ja menetlused ühtse poliitika rakendamiseks kõikides liikmesriikides, mille rahaühik on euro.

(2) Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 18.1 teise taande kohaselt võivad Euroopa Keskpank (EKP) ja keskpangad liikmesriikides, mille rahaühik on euro (edaspidi „RKPd“), teha krediiditehinguid krediidiasutustega ja muude turuosalistega, kusjuures laen peab olema piisavalt tagatud.

(3) Selleks et tagada eurosüsteemi tagatise piisavus, kohaldatakse eurosüsteemi krediidioperatsioonideks kõlblike varade suhtes riskiohjemeetmeid, et kaitsta eurosüsteemi osapoole kohustuste täitmata jätmisest tingitud tagatise realiseerimisel tekkinud kahju eest. Eurosüsteemi riskiohjeraamistik vaadatakse korrapäraselt läbi, et tagada piisav kaitse.

(4) Eurosüsteemi krediidioperatsioonide riskiohjeraamistiku korrapärase läbivaatamise tulemusena ning võttes arvesse, et muude seaduses sätestatud pandikirjade *multi-cédula*'te riskiprofiil sarnaneb jumbo-tüüpi tagatud võlakirjade riskiprofiiliga, otsustas EKP nõukogu 15. juulil 2022, et nende suhtes tuleks kohaldada samu väärtuskärpeid ning seetõttu tuleks kõikide seaduses sätestatud pandikirjade ja *multi-cédula*'te riskiprofiil lisada II väärtuskärpe liigi alla. Kuna eurosüsteemi rahapoliitika raamistikus ei eristata enam jumbo-tüüpi tagatud võlakirju muudest seaduses sätestatud pandikirjadest, tuleb Euroopa Keskpanga suunisest (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) ([1]) välja jätta viited jumbo-tüüpi tagatud võlakirjadele.

(5) Seetõttu tuleb suunist (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) vastavalt muuta,

ON VÕTNUD VASTU KÄESOLEVA SUUNISE:

*Artikkel 1*

**Muudatused**

Suunist (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) muudetakse järgmiselt:

1) artikli 2 punkt 48 jäetakse välja;

2) XII lisa muudetakse kooskõlas käesoleva suunise lisaga.

([1]) Euroopa Keskpanga 19. detsembri 2014. aasta suunis (EL) 2015/510 eurosüsteemi rahapoliitika raamistiku rakendamise kohta (ülddokumentatsiooni suunis) (EKP/2014/60) (ELT L 91, 2.4.2015, lk 3).

*Artikkel 2*

**Jõustumine ja rakendamine**

1. Käesolev suunis jõustub päeval, mil sellest teatatakse RKPdele.

2. RKPd võtavad meetmed, mis on vajalikud käesoleva suunise järgimiseks ja rakendavad need alates 29. juunist 2023. Nad esitavad EKP-le nende meetmetega seotud dokumendid ja vahendid hiljemalt 17. veebruariks 2023.

*Artikkel 3*

**Adressaadid**

Käesolev suunis on adresseeritud kõikidele eurosüsteemi keskpankadele.

Frankfurt Maini ääres, 16. detsember 2022

*EKP nõukogu nimel*
*EKP president*
Christine LAGARDE

*LISA*

Suunise (EL) 2015/510 (EKP/2014/60) XII lisa VI jagu asendatakse järgmisega:

„VI. NÄIDE 6: RISKIOHJEMEETMED

1. Käesolev näide illustreerib eurosüsteemi krediidioperatsioonides mobiliseeritud tagatisvara suhtes kohaldatavat riskiohjeraamistikku. See põhineb eeldusel, et lisatagatise nõude esitamise vajalikkuse arvutamisel võetakse arvesse antud likviidsuselt kogunenud intressi ning nõude esitamise lävi on 0,5 % antud likviidsusest. Näite aluseks on eeldus, et osapool osaleb järgmistes eurosüsteemi rahapoliitika operatsioonides:

   a) 21. septembril 2022 algav ja 28. septembril 2022 lõppev põhiline refinantseerimisoperatsioon, milles osapoolele jaotatakse 50 miljonit eurot intressimääraga 1,25 %;

   b) 22. septembril 2022 algav ja 21. detsembril 2022 lõppev pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon, milles osapoolele jaotatakse 45 miljonit eurot intressimääraga 1,25 %;

   c) 28. septembril 2022 algav ja 5. oktoobril 2022 lõppev põhiline refinantseerimisoperatsioon, milles osapoolele jaotatakse 35 miljonit eurot intressimääraga 1,25 %.

2. Tabelis 1 kirjeldatakse turustatavaid varasid, mille osapool on mobiliseerinud nimetatud operatsioonide katteks.

*Tabel 1*

**Tehingutes kasutatav turustatav alusvara**

**Omadused**

| Nimetus | Vara klass | Lunastamis-kuupäev | Kupong | Kupongi sagedus | Järelejäänud tähtaeg | Krediidikvaliteedi aste | Väärtus-kärbe (%) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Vara A | Pandikiri | 21.12.2026 | Fikseeritud määraga | 6 kuud | 4 aastat | 1–2 | 2,50 |
| Vara B | Keskvalitsuse võlakiri | 24.2.2027 | Muutuva määraga | 12 kuud | 4 aastat | 1–2 | 1,50 |
| Vara C | Äriühingu võlakiri | 24.1.2035 | Nullmääraga | | 12 aastat | 1–2 | 10,00 |

Hinnad protsentides (sh kogunenud intress) (*)

| 21.9.2022 | 22.9.2022 | 23.9.2022 | 26.9.2022 | 27.9.2022 | 28.9.2022 | 29.9.2022 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 101,61 | 101,21 | 99,50 | 99,97 | 99,73 | 100,01 | 100,12 |
| | 98,62 | 97,95 | 98,15 | 98,56 | 98,59 | 98,57 |
| | | | | | 53,71 | 53,62 |

(*) Konkreetse hindamispäeva kohta esitatud hinnad vastavad kõnealusele hindamispäevale eelneva pangapäeva kõige tüüpilisemale hinnale.

MÄRGISTATUD TAGATISTE HALDUSSÜSTEEM

Esmalt eeldatakse, et tehinguid tehakse riigi keskpangaga (RKP), mis kasutab süsteemi, milles alusvara märgistatakse iga tehingu puhul. Mobiliseeritud tagatisvara hinnatakse iga päev. Riskiohjeraamistikku võib kirjeldada järgmiselt (vt ka tabel 2 allpool):

1. 21. septembril 2022 sõlmib osapool tagatud laenutehingu RKPga, kes saab 50,6 miljoni euro eest vara A. Vara A on fikseeritud kupongimääraga pandikiri, mille tähtpäev on 21. detsember 2026 ning millele on määratud krediidikvaliteedi astmed 1–2. Seega on selle järelejäänud tähtaeg neli aastat, mis eeldab 2,5 % suurust väärtuskärbet. Kõnealusel päeval on vara A turuhind vaadeldaval turul 101,61 %, mis hõlmab kogunenud kupongiintressi. Osapool peab esitama sellises koguses vara A, et pärast 2,5 % suurust väärtuskärbet oleks selle väärtus suurem kui jaotatud 50 miljonit eurot. Seega esitab osapool vara A nominaalväärtusega 50,6 miljonit eurot, mille kohandatud turuväärtus kõnealusel päeval on 50 129 294 eurot.

2. 22. septembril 2022 sõlmib osapool tagasiostutehingu RKPga, kes ostab 21 miljoni euro eest vara A (turuhind 101,21 %, väärtuskärbe 2,5 %) ja 25 miljoni euro eest vara B (turuhind 98,62 %). Vara B on muutuva kupongimaksemääraga keskvalitsuse võlakiri, millele on määratud krediidikvaliteedi astmed 1–2 ning mille suhtes rakendatakse 1,5 % suurust väärtuskärbet. Vara A ja vara B väärtuskärpega kohandatud turuväärtus kõnealusel päeval on 45 007 923 eurot, mis on seega rohkem kui nõutav 45 000 000 eurot.

3. 22. septembril 2022 hinnatakse 21. septembril 2022 algatatud põhilise refinantseerimisoperatsiooni alusvara ümber. 101,21 % suuruse turuhinna juures jääb vara A väärtuskärpega kohandatud turuväärtus ikkagi nõude esitamise läve alam- ja ülempiiridesse. Sellest tulenevalt leitakse, et mobiliseeritud tagatis katab nii algselt antud likviidsuse summa kui ka kogunenud intressi summas 1 736 eurot.

4. 23. septembril 2022 hinnatakse alusvara ümber: vara A turuhind on 99,50 % ja vara B turuhind on 97,95 %. 21. septembril 2022 alanud põhiliselt refinantseerimisoperatsioonilt kogunenud intress on 3 472 eurot ning 22. septembril 2022 alanud pikemaajaliselt refinantseerimisoperatsioonilt kogunenud intress 1 563 eurot. Seetõttu jääb vara A väärtuskärpega kohandatud turuväärtus esimese tehingu puhul 915 147 euro võrra tehingu tagatavast summast (s.o antud likviidsus pluss kogunenud intress) allapoole, kuid ka allapoole nõude esitamise läve alampiiri, milleks on 49 753 455 eurot.

   Osapool esitab vara A nominaalväärtusega 950 000 eurot, millega pärast 2,5 % suuruse väärtuskärpe mahaarvamist 99,50 % suurusel turuväärtusel põhinevast hinnast taastatakse piisav tagatis. RKPd võivad nõuda lisatagatise esitamist pigem sularahas kui väärtpaberites.

   Lisatagatise nõue on vajalik ka teise tehingu puhul, kuna kõnealuses tehingus kasutatud alusvara väärtuskärpega kohandatud turuväärtus (44 492 813 eurot) jääb nõude esitamise läve alampiirist (44 776 555 eurot) allapoole. Seetõttu esitab osapool vara B summas 550 000 eurot väärtuskärpega kohandatud turuväärtusega 530 644 eurot.

5. 26. septembril 2022 hinnatakse alusvara ümber ning see ei too 21. ja 22. septembril 2022 sõlmitud tehingute suhtes kaasa lisatagatise nõudeid.

   27. septembril 2022 ilmneb 22. septembril 2022 alustatud pikaajalise refinantseerimisoperatsiooni alusvarade ümberhindamisest, et esitatud varade väärtuskärpega kohandatud turuväärtus ületab nõude esitamise läve ülempiiri, mistõttu RKP peab tagastama osapoolele vara B nimiväärtusega 300 000 eurot. Kui RKP pidi maksma osapoolele tagatist seoses teise tehinguga, võib sellise tagatise teatavatel juhtudel tasaarveldada tagatisega, mida osapool maksab RKP-le seoses esimese tehinguga. Selle tulemusena toimuks vaid ühe tagatise arveldamisega.

6. 28. septembril 2022 maksab osapool tagasi 21. septembril 2022 alustatud põhilise refinantseerimisoperatsiooni alusel antud likviidsuse, k.a kogunenud intressi summas 12 153 eurot. RKP tagastab vara A nimiväärtusega 51 550 000 eurot.

Samal päeval sõlmib osapool uue tagatud laenutehingu RKPga, kes ostab vara C nominaalväärtusega 72,5 miljonit eurot. Et vara C puhul on tegemist äriühingu nullkupongiga võlakirjadega, mille järelejäänud tähtaeg on 12 aastat ja millele on määratud krediidikvaliteediastmed 1–2, mille suhtes on vaja rakendada 10 % suurust väärtuskärbet, on väärtuskärpega kohandatud turuväärtus kõnealusel päeval 35 045 775 eurot.

KOONDTAGATISTE HALDUSSÜSTEEM

Teiseks eeldatakse, et tehinguid tehakse RKPga, kes kasutab koondtagatiste haldussüsteemi. Osapoole kasutatavate koondtagatiste hulka kuuluvaid varasid ei märgistata konkreetsete tehingute jaoks.

1. Tehingute jada käesolevas näites on sama, mis eespool kirjeldatud märgistatud tagatiste haldussüsteemi näites. Peamine erinevus seisneb selles, et ümberhindamispäevadel peab kõigi koondatud tagatiste väärtuskärpega kohandatud turuväärtus katma kõigi osapoole ja RKP vahel pooleliolevate operatsioonide kogusumma. Käesolevas näites on 23. septembril 2022 tekkiv 1 423 897 euro suurune lisatagatise nõue identne märgistatud tagatiste haldussüsteemi näites kirjeldatud lisatagatise nõudega. Osapool esitab vara A nominaalväärtusega 1 500 000 eurot, millega pärast 2,5 % suuruse väärtuskärpe mahaarvamist 99,50 % suuruse turuväärtusega hinnast taastatakse piisav tagatis.

2. Lisaks võib osapool 28. septembril 2022, kui saabub 21. septembril 2022 alanud põhilise refinantseerimisoperatsiooni tähtpäev, hoida varasid oma tagatiskontol. Vara võib ka teise vara vastu vahetada, nagu selgub näitest, kus vara A nimiväärtusega 52,1 miljonit eurot asendatakse varaga C, mille nimiväärtus on 72,5 miljonit eurot, et katta kõikide refinantseerimisoperatsioonide alusel pakutud likviidsust ja kogunenud intressi.

3. Riskiohjeraamistikku koondtagatiste haldussüsteemi puhul kirjeldab tabel 3.

*Tabel 2*

**Märgistatud tagatiste haldussüsteem**

| Kuupäev | Lõpetamata tehingud | Alguskuu-päev | Lõppkuu-päev | Intressi-määr (%) | Lisatav likviidsus | Kogune-nud intress | Kaetav kogusumma | Nõude esitamise läve alampiir | Nõude esitamise läve ülempiir | Väärtuskärpega kohandatud turuväärtus | Lisatagatise nõue |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 21.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | – | 50 000 000 | 49 750 000 | 50 250 000 | 50 129 294 | |
| 22.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 1 736 | 50 001 736 | 49 751 727 | 50 251 745 | 49 931 954 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | – | 45 000 000 | 44 775 000 | 45 225 000 | 45 007 923 | |
| 23.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 3 472 | 50 003 472 | 49 753 455 | 50 253 490 | 49 088 325 | – 915 147 |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 1 563 | 45 001 563 | 44 776 555 | 45 226 570 | 44 492 813 | – 508 750 |
| 26.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 8 681 | 50 008 681 | 49 758 637 | 50 258 724 | 50 246 172 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 6 250 | 45 006 250 | 44 781 219 | 45 231 281 | 45 170 023 | |
| 27.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 10 417 | 50 010 417 | 49 760 365 | 50 260 469 | 50 125 545 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 7 813 | 45 007 813 | 44 782 773 | 45 232 852 | 45 515 311 | 507 499 |
| 28.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 28.9.2022 | 5.10.2022 | 1,25 | 35 000 000 | – | 35 000 000 | 34 825 000 | 35 175 000 | 35 045 775,00 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 9 375 | 45 009 375 | 44 784 328 | 45 234 422 | 44 997 612,88 | |
| 29.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 28.9.2022 | 5.10.2022 | 1,25 | 35 000 000 | 1 215 | 35 001 215 | 34 826 209 | 35 176 221 | 34 987 050,00 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 10 938 | 45 010 938 | 44 785 883 | 45 235 992 | 45 015 161,13 | |

*Tabel 3*

**Koondtagatiste haldussüsteem**

| Kuupäev | Lõpetamata tehingud | Alguskuu-päev | Lõppkuu-päev | Intressi-määr (%) | Lisatav likviidsus | Kogunenud intress | Kaetav kogusumma | Nõude esitamise läve alampiir (1) | Nõude esitamise läve ülempiir (2) | Väärtuskärpega kohandatud turuväärtus | Lisatagatise nõue |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 21.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | – | 50 000 000 | 49 750 000 | Ei kohaldu | 50 129 294 | |
| 22.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 1 736 | 95 001 736 | 94 526 727 | Ei kohaldu | 94 939 876 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | – | | | | | |
| 23.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 3 472 | 95 005 035 | 94 530 010 | Ei kohaldu | 93 581 138 | – 1 423 897 |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 1 563 | | | | | |
| 26.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 8 681 | 95 014 931 | 94 539 856 | Ei kohaldu | 95 420 556 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 6 250 | | | | | |
| 27.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 21.9.2022 | 28.9.2022 | 1,25 | 50 000 000 | 10 417 | 95 018 229 | 94 543 138 | Ei kohaldu | 95 350 464 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 7 813 | | | | | |
| 28.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 28.9.2022 | 5.10.2022 | 1,25 | 35 000 000 | – | 80 009 375 | 79 609 328 | Ei kohaldu | 79 800 610 | |

| | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 9 375 | | | | | |
| 29.9.2022 | Põhiline refinantseerimine | 28.9.2022 | 5.10.2022 | 1,25 | 35 000 000 | 1 215 | 80 012 153 | 79 612 092 | Ei kohaldu | 79 759 483 | |
| | Pikemaajaline refinantseerimine | 22.9.2022 | 21.12.2022 | 1,25 | 45 000 000 | 10 938 | | | | | |

([1]) Koondtagatiste haldussüsteemis tähendab nõude esitamise läve alampiir nõude esitamise madalaimat läve. Praktikas nõuab enamik RKPsid lisatagatist, kui koondtagatiste väärtuskärpega kohandatud turuväärtus langeb allapoole kaetavat koguväärtust.

([2]) Koondtagatiste haldussüsteemis ei ole nõude esitamise läve ülempiiril tähtsust, sest osapool püüab pidevalt hoida ülemäärast tagatist, et vältida operatiivtehinguid.“